

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 523

בס"ד ערש"ק פ' יתרו י"ח שבט תשע"ו

פנינים יקרים

וישמע יתרו וכו' (יח, א) פרש"י מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, הענין הוא דנודע דענין תשובה היא למעלה מתפיסת כל הנבראים כמו"ש בירושלמי שאלו להקב"ה נפש החומצות מה עונשה ואמר יעשה תשובה ויתכפר, ורק הקב"ה בלבד גזר ואמר שיועיל תשובה כי הוא בוחן לבבות וכליות, וזה שקשה לו לרש"י מה שמועה שמע ובא למדרגה גדולה כזו לחסות תחת צל השכינה וליתר פרשה בתורה? ותידין קריעת ים סוף ומלחמת עמלק עפ"ד הזה"ק מה תצקע אלי' בעתיקא תליא מילתא היינו ממקום שאין שום מחשבה תפיסא ביה ע"י כח התשובה ובזכות האמונה נקרע להם הים ונצחו במלחמת עמלק. (ישמח ישראל)

וישמע יתרו (יח, א) רש"י: מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק! לכאורה הלשון "בא" מיותר אלא שבא ללמדנו דהרי הכל שמעו, אלא יתרו שמע והבין הסיק מסקנות ממה ששמע והתגייר... מכאן שלא מספיק לשמוע אלא צריכים להפנים, (כענין שמע ישראל - השמע לאונך מה שאתה מוציא מפוך). (הרה"ק מוהר"ד מלוב)

ואת שני בניה אשר שם האחד גרשום וכו' ושם האחד אליעזר וכו' (יח, ג) התורה מרגישה כאן ושם "האחד" אליעזר ולא שם השני אליעזר, זה בא לרמזינו שאסור כלל להבדיל בין הבנים (וכן הוא במסכת שבת דף י' ע"ב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים וכו') ולכל בן שנוסף למשפחה צריכים להתיחס כאילו הוא בן יחיד ועדיין ממשיך להיות האחד...

כי יהיה להם דבר בא אלי' ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלקים ואת תורותיו (יח, טו) אם יהיה להם משפט אנו מבינים ושפטתי בין איש לרעהו, אך מה זה והודעתי את חוקי האלקים ואת תורותיו? אלא הענין הוא משה רבינו כשבא אליו אדם בתלונות היה אומר לו אתה יודע למה יש לך בעיות? אתה לא עובד על עצמך להכיר את אורות הקדושה שבתוכך כי ככל שתלמד להכיר את חקי האלקים ותורותיו בעבודת הנפש, תתחבר אחרת בכל הקשור בינך לבין רעהו...

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני (יט, ב) רק אם מתרחקים מעצלות ורפיון ידים זוכים לקבלת התורה, וזהו כאשר ויסעו מרפידים מהעצלות, וכו' לבא למדבר סיני ולקבל התורה. (רבי ישראל מגור זצ"ל)

ויחן שם ישראל נגד ההר (יט, ב) פרש"י שחנו כאיש אחד בלב אחד ולכאורה הבנה בעי מה ענין חנייתם כאיש אחד לקבלת התורה הלא השלום הוא אחד ממצוות התורה ומפני מה היו צריכים לעשות מצוה זו דוקא קודם קבלת התורה? אכן הטעם הוא לצד שלא היו יכולים בעצמם להשיג השלמות מחמת חסרון ידיעת התורה, ולכך הוכרחו לקשר עצמם בכל רמ"ח אבריהם ושם"ה גידיהם בקשר אמיץ וחזק עם משה רבינו ע"ה שהוא כללות ישראל.

בענין מעמד הר סיני דכתיב יום אשר "עמדת" לפני ה' אלקיך בחורב (דברים ד, י) כי בהר סיני באו בני ישראל לתכלית השלמות והיו כמלאכים ואז נקראים "עומד". מעין זה השלימות יש הארה בכל שבת שיש בו שביטה.

השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו (יט, יב) פסוק זה סדרה ודרשה עלות בהר - בני אדם השואפים לעלות בהר ה' לטפס במדרגות גרם המעלות הנשגבות ולהתרום במדות הנעלות, השמרו לכם - הריהם מעונים שמירה מעולה וזהירות גדולה שלא יהיה "ונגוע בקצהו" שלא יקונן בנפשם קורטוב של נגיעה אישית ומשהו דמשהו של פניה זרה.

אנכי ה' אלקיך וכו' (כ, ב) הדבור "אנכי" נאמר בלשון יחיד לפי שההכרה האלקית והשגת השגחתו של בורא העולם אינן יכולות להיות שווה אצל כל אדם. כל אחד מבין ומשיג זאת לפי כושרו הרוחני. לפי ידיעותיו בתורה ועבודת השם שלו, וממילא לא היתה לכל יחיד הבנה אחרת ב"אנכי" וד"ל. (שפתי כהן)

העולם ידע שיש חי וקיים.

מה שדוד נקרא חי וקיים אין הכוונה שהוא בעצמו חי וקיים. חי וקיים יש רק אחד. דוד המלך נקרא חי וקיים מחמת שהוא פירסם את הקב"ה בבחינת חי וקיים, שעד אליו לא היה בעולם מי שפרסם את החי וקיים כמו שהוא פרסם, רק דוד המלך שעבר בושות וסבל מכאובים וירד אל תכלית השפל עי"ז הגיע אל תכלית ההשגה, והשיג את בחינת חי וקיים, והוא פרסם את הרבש"ע בעולם הזה בבחינת חי וקיים. אבל בלא "דוד מלך ישראל חי וקיים" לא יכלו להשיג שהוא חי וקיים. לולי דוד מי היה מסוגל להשיג שיש דבר כזה 'חי וקיים', רק מדוד המלך אפשר להשיג, בשר ודם עפר ואפר. כי לכל דרגות הקדושה אין קיום בעולם אם לא ע"י פעולת אמת של בשר ודם. ומתוך שדוד המלך השיג כזו בחינה של חי וקיים של קודשא בריך הוא, הגיע בעצמו לשלימות של חי וקיים, שמכחה הרבש"ע נקרא עד היום חי וקיים. אבל בלא זה לא היה יכול להיות חי וקיים. מי היה יודע דבר כזה שהוא חי וקיים. רק אחרי שדוד המלך נהיה בבחינה זו בכזו שלימות, יכלו להשיג שיש חי וקיים.

וזו היא כל העבודה של האדם בעולם הזה, להשיג ולהרגיש את הפחיתות של עצמו, את היסוד שלו, שהוא לא מציאות. ומכשלונות החיים שלו יגיע לתוהו ובוהו. והתוהו ובוהו שלו הוא לא פעיל ולא מפעיל ולא קיים. ואם כן מהיכן הוא מקבל חיות, מההקרנות

עד דוד המלך לא היה אחד בעולם שיפרסם את החי וקיים כמו שדוד המלך פירסם, ולכן הקב"ה קרא לו חי וקיים - "דוד מלך ישראל חי וקיים", כדי שמבחינת חי וקיים של דוד המלך יתפרסם הבחינה של החי וקיים של הקדושה. וזה הכונה ב"דוד מלך ישראל חי וקיים". וכי בשר ודם אפשר לקרוא עליו חי וקיים, הרי אדם יסודו מעפר וסופו לעפר, ובסופו של דבר גם דוד המלך נפטר. רק מה שדוד המלך נקרא חי וקיים הוא משום שהוא זכה להשיג בקדושה בבחינת חי וקיים, מה שעד אליו אף אחד לא השיג, וממנו התפרסם ענין זה, ומכיון שהוא השיג בבחינת זו זכה הוא בעצמו לבחינת חי וקיים, שממנו יודעים שיש חי וקיים. ולתכלית זו נקרא דוד המלך חי וקיים, כדי שהוא יוכל לפרסם את בחינת חי וקיים של הקדושה. כאשר הוא נהיה חי וקיים מזה נודע בבחינת חי וקיים. וללא הבחינה של חי וקיים של דוד המלך לא היו יודעים שיש חי וקיים.

אף אחד מהגדולים לא נקרא חי וקיים, אפילו הגדולים ביותר - משה רבינו ורבי עקיבא - (ואפילו שאמרו "יעקב אבינו לא מת - מה זרעו בחיים אף הוא בחיים" עדיין אין זה חי וקיים) בגלל שאף אחד לא הגיע אל הבחינה הזו, רק דוד המלך שהיה בשפל של העולם, ובגלל שהיה בשפל של העולם הוא נהיה לעומת זה ה"חי וקיים" של העולם, וכשהוא נהיה חי וקיים שמעו כולם שיש חי וקיים. ולכן קרא לו הקב"ה חי וקיים שעל ידי זה יקבל פרסום הענין של חי וקיים, וכל

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

523

לא נדע בכלל שהוא הגיע, אפילו אם יבוא ויתקע בשופר יביטו עליו במבט מוזר, לא ידעו בכלל מה הוא רוצה, יהיה אז טשטוש הדעת נורא. אם המשיח יבוא והעולם אם לא יהיה מוכן למשיח, לא יבינו בכלל שהוא הגיע. הוא יצחק בקול 'משיח' וכולם יביטו עליו בפליאה, מה הוא אומר שם 'משיח' 'משיח'. וכי יש מושג איזו אנדרלמוסיה תהיה אז, כזו ערבוביה תהיה, השם יצילנו. המוח לא יחזיק מעמד.

וכמו שדוד המלך לא יכל להשיג את השלימות שלו, את בחינת "דוד מלך ישראל חי וקיים", לפני שהוא השתרש בשורש שלו, במידת האהבה. וכל עוד שהוא לא הגיע באמצעות המידה הזו לאהבת ה' הוא לא יכל להשיג. רק אחרי שקיבל מכה בשורש שלו באותה מידה של אהבה, עיי' השיג שלימות בבחינה זו ונפשו כלתה לה', ואז הוא השיג את אהבת ה' והשיג בחינת חי וקיים. ואחרי שהשיג חי וקיים הוא נהיה חי וקיים. אך כל עוד שלא תיקן את השורש הזה הוא לא יכל להגיע לחי וקיים. כן הוא הענין בכל אחד ואחד, כל עוד שלא הגיע לשלימות הביטול לא יוכל להשיג חי וקיים.

ולכן אם בני ישראל לא יהיו בבחינת משיח, כאשר משיח יבוא הם לא ידעו מה קורה איתם, לא יבינו מה זה פה, על מה מדברים פה. וגם אם שיעבוד גליות יתבטל עדיין אין זה בחינת משיח. ואפילו משיח בעצמו לא יוכל להשפיע עליהם שישגו, מכיון שלכל דבר צריך בית קיבול, מועט שיחזיק את

של הקדושה שמוקרנים אליו מהתוהו ובוהו שברא הקדוש ברוך הוא. ואז יש חי וקיים. איך יש חי וקיים, עיי' האנוש, עיי' "מה אנוש". רק לא האנוש הוא חי וקיים, אלא שעל ידו מתגלה הרבש"ע שהוא חי וקיים.

מדריגה זו של "חי וקיים" היא המדריגה הכי גבוהה בהשגת הבורא, אין עוד למעלה ממנה, ואחריה כבר צריך לבוא משיח. חי וקיים הוא בחינת משיח, ולכן דוד נקרא משיח כי הוא חי וקיים. ומה שמשיח עדיין לא בא זה מפני שאנו קלקלנו, ועד שלא נגיע לבחינה זו לא יבוא משיח, שהרי אין בן דוד בא עד שיהא הגוף כלה מאליו. ועד שלא יגיעו כולם לבחינה זו לא שייך שיבוא משיח.

בדור של דוד המלך עמד העולם עליו, ואח"כ כשירדו הדורות, למרות שבכל דור ודור יש צדיקים כמו שנאמר דור דור ודורשיו, אבל את הבחינה הזו אין. ולכן ההתפשטות של דוד היא בכל דור ודור, בכדי שיהיה קיום לעולם. וכאשר יהיו ישראל בבחינה זו יבוא המשיח. שהרי בכדי שיבוא המשיח צריך שיהיו הברואים בכזו שלימות שעל ידם יתקיים העולם. בזמן שביהמ"ק קיים עוד היו יחידי סגולה שהחזיקו את העולם, אבל היום כבר אין. אלא מאי, איך העולם מתקיים - עולם חסד יבנה.

ולכן לא תיתכן ביאת המשיח אלא אם כן יהיו ישראל ראויים ומתאימים לכך, והם עצמם יהיו בדרגה זו, בבחינת משיח. כי אם לא יהיו מוכשרים למשיח, כאשר הוא יבוא

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

523 ט

כליותי ולבי ותמצאני נקי. ואז ה' העמידו
בנסיון והראה לו את שרשו. רק אחר שקיבל
מכה בשורש שלו, בשורש של אהבת הבורא -
השיג, וקודם לכן הוא לא יכל להשיג.
וכשהשיג את השלימות הזו נהיה אויס
מציאות, וכשנהיה אויס מציאות הוא חי
בבחינת 'אין' כמו הבורא, וכשהגיע לבחינה
זו השיג שיש חי וקיים. חי וקיים זה הרבש"ע
ובלעדיו אין חי וקיים. כמו כן כל אדם לא
יוכל להשיג ענין זה כל זמן שאינו חי בבחינה
הזו של תוהו ובוהו, שהנשימה שלו אינה
מפעילה אותו, והוא חי רק ע"י סיבות ממסבב
הסיבות. ואל תדמו שרק דוד המלך יכל
להגיע לזה בגלל שהוא נפל בשורש שלו, ומי
שלא נפל לא יכל להגיע. כולם נופלים בכל
רגע ורגע, ומי לא. ולא צריך דוקא בעבירות
חמורות.

אתם יכולים כבר להתחיל לעשות. אל תחשבו
שזה כל כך רחוק - היום אם בקולו תשמעו.
רק אל תקשו לבבכם, שלא יהיה עקשנות, רק
רכות - רכות הלב. אדרבא תתחילו לעשות,
ותשתדלו שלפחות אתם תהיו ראויים
שבזכותכם יבוא משיח.

המרובה. צריך שיהיה כזה מיעוט, בחינת אין,
שיוכל להחזיק את המרובה, להיות מוכשרים
לקבל בחינת משיח. הרי כשמשיח יבוא
העולם יהיה שונה לגמרי, עולם אחר, לא
העולם הזה בכלל, התורה לא תהיה אותה
תורה, שום דבר לא יהיה אותו דבר. התורה
של משיח אינה התורה שאנו מכירים כלל,
תורה אחרת לגמרי. ואף שזאת התורה לא
תהיה מוחלפת - ההשגה בתורה תהיה אחרת
לגמרי. התורה תהיה נלמדת מאליה, בגלל
שאו יהיה מלא כל הארץ כבודו, וחוץ מזה לא
יהיה שום דבר, כלום.

ומה אנו יכולים לעשות? אנו צריכים לתת
עבודה, עבודה שבלב, שכל אחד יזוז ממקומו
ויעבוד להגיע לתוהו ובוהו. אפילו משהו.
תמיד אומרים "בראשית ברא והארץ היתה
תוהו ובוהו" ולא שמים לב מה שאומרים. מה
זה תוהו ובוהו - ואמונתך בלילות. ואם כל
אחד יתחיל לעשות כפי המדריגה שלו אזי
נוכל להשיג במשהו מה זה משיח.

וכמו דוד המלך, שעד שהוא נפל הוא לא יכל
להיות בבחינת משיח ולא השיג את שלימות
ה'אחד', ולכן אמר בחנני ה' ונסני צרפה

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

פ.קס: 02 - 5325477 02 - 5829688 ☎

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת

הרה"צ ר' משה ב"ר מאיר קלירס זצ"ל

נלב"ע כ"ג שבט

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

